

VARA KOMMUN

Skyddsföreskrifter och karta över Helås grundvattentäkt

Fastställt av kommunfullmäktige 2014-09-29 § 52

Introduktion

Nedan angivna föreskrifter är specifika för Helås grundvattentäkt. De har utformats med vattentäktens nutida och framtida skyddsbehov i fokus och representerar i många avseenden en tillämpning och uttolkning av miljöbalkens intentioner som uttrycks i miljöbalkens allmänna hänsynsregler (MB 2 kap). I vissa fall kan en föreskrift med stöd av miljöbalkens 7 kap innefatta ett större krav på försiktighet än vad som följer av miljöbalkens allmänna aktsamhetsregler. Föreskrifter för vattenskyddsområde meddelas med stöd av 7 kap. 22§ Miljöbalken.

Vattenskyddsområdet är indelat i vattentäktsson, primär skyddszon och sekundär skyddszon. I samtliga zoner gäller de restriktioner och anvisningar som gäller generellt för skyddsområden, bland annat Naturvårdsverkets föreskrifter gällande skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24 med senare revideringar) samt spridning av bekämpningsmedel (SNFS 1997:2).

Bilaga A: Allmänna upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna

Här beskrivs skyddsföreskrifternas mål och syfte, miljöbalkens allmänna hänsynsregler och övriga upplysningar i anslutning till skyddsföreskrifterna.

Bilaga B: Zonindelning av vattenskyddsområdet

Här anges kortfattat vilka kriterier som ligger till grund för indelningen av vattenskyddsområdet i olika zoner.

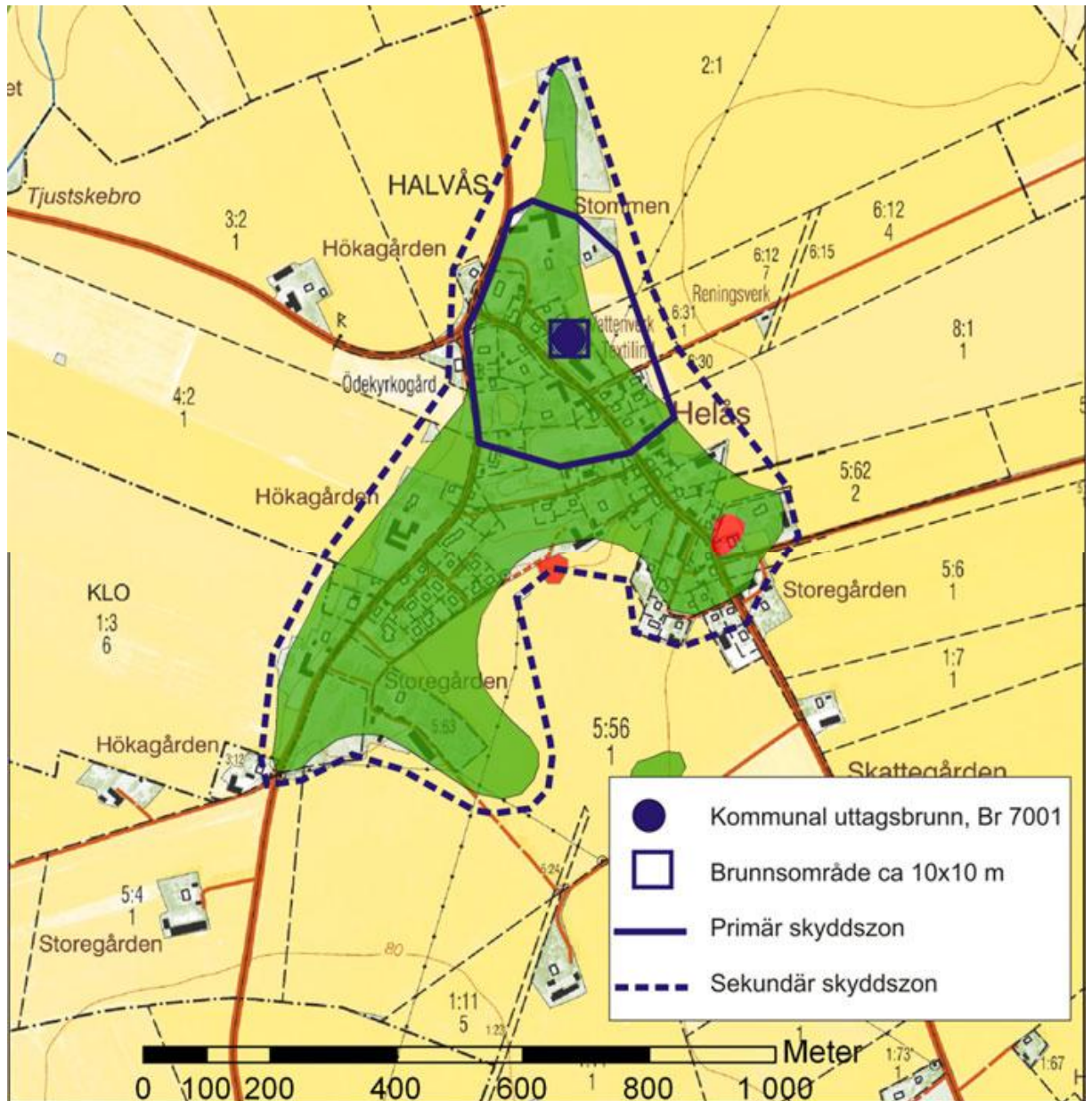
Bilaga C: Definitioner av begrepp

Här finns definitioner av olika begrepp som används i skyddsföreskrifterna.

Bilaga D: Generella bestämmelser och information

Här anges exempel på hänvisningar och referat av annan lagstiftning och förordningar som gäller generellt. Dessa restriktioner gäller antingen överallt eller aktiveras av annan lagstiftning då ett vattenskyddsområde inrättas och kan därmed inte anses vara orsakade av skyddsföreskrifterna för ett specifikt vattenskyddsområde. Under rubriken återfinns även allmänna rekommendationer och anvisningar för verksamheter inom skyddsområdet som anses vara speciellt viktig. Sammanställningen är inte fullständig, det kan finnas eller kan komma att finnas ytterligare regleringar.

Karta över vattenskyddsområdet i Helås

Vattenskyddsföreskrifter

I de fall det föreskrivs att tillstånd eller anmälan krävs, görs detta till förvaltningen för miljöfrågor i Vara kommun.

1§ Vattentäktsson

Inom vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktverksamhet förbjuden.

2§ Petroleumprodukter och andra för grundvattnet skadliga ämnen

Med normalt hushållsbehov avses i dessa föreskrifter hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln. Tillfällig förvaring i samband med målning av ett enskilt bostadshus ska också anses vara hushållshantering.

	Primär skyddsson	Sekundär skyddsson
Petroleum	Annan hantering än transport av mer än 250 liter petroleumprodukter kräver tillstånd . Tillstånd krävs inte för bränsle i fordonstank eller för villaoljetankar belägna inomhus i utrymmen utan golvbrunn.	Samma föreskrift som i primär skyddsson.
Uppställning av fordon	Uppställning under mer än en vecka och återkommande parkering av tyngre fordon och stationära förbränningsmotorer får ej ske utan anmälan . Med tyngre fordon avses fordon med tjänstevikt över 3,5 ton. Med återkommande parkering avses parkering som sammanlagt uppgår till mer än en vecka per år.	Samma föreskrift som i primär skyddsson.
Fordonstvätt	Fordonstvätt med avfettningsmedel eller därmed liknande produkter är förbjuden på andra platser än de som särskilt anordnats för detta ändamål, t ex spolplatta med oljeavskiljare och ytterligare rening av metaller.	Samma föreskrift som i primär skyddsson.
Skadliga ämnen	Hantering av större mängder än för normalt hushållsbehov, av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen, såsom impregneringsmedel, lösningsmedel, träskyddsmedel, desinfektionsmedel, eller andra miljöfarliga kemiska produkter får endast ske efter tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddsson.

Annan miljöfarlig verksamhet	Utövning av annan miljöfarlig verksamhet (än anmälningspliktig och tillståndspliktig), som kan påverka grundvattnet, är förbjuden . Miljöfarlig verksamhet definieras i miljöbalken 9 kap. §1.	Utövning av anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet som kan påverka grundvattnet erfordrar tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor.
------------------------------	--	--

Generella bestämmelser: Ytterligare bestämmelser om hantering av brandfarliga vätskor inom vattenskyddsområde finns i Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24.

3§ Bekämpningsmedel

Med hantering avses i dessa föreskrifter en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förhållanden.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Bekämpningsmedel	Spridning utomhus och i växthus av kemiska bekämpningsmedel är förbjuden .	Spridning utomhus och i växthus av kemiska bekämpningsmedel kräver tillstånd .

Generella bestämmelser: Yrkesmässig användning av kemiska bekämpningsmedel inom vattenskyddsområden kräver tillstånd av den kommunala nämnden för miljöfrågor enligt Naturvårdsverkets föreskrifter SNFS 1997:2.

4§ Växtnäringsämnen, djurhållning m.m.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Naturgödsel	Yrkesmässig hantering av naturgödsel kräver tillstånd .	Yrkesmässig hantering av naturgödsel kräver anmälan .
Handelsgödsel	Yrkesmässig spridning av handelsgödsel kräver tillstånd .	Ingen reglering.
Slam	Spridning av slam från avloppsreningsverk eller enskild reningsanläggning är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

För hantering av desinfektionsmedel, se §2 Skadliga ämnen.

5§ Anläggning för hushållspillvatten

Spillvatten, liksom hushållspillvatten, definieras här som bad-, disk-, dusch-, tvätt-, respektive klosettwater.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Avloppsanläggning	Nyetabletering av enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten och annat avloppsvatten är förbjuden .	Nyetabletering av enskild avloppsanläggning för hushållspillvatten och annat avloppsvatten kräver tillstånd .

Utsläpp av orenat hushållsvatten är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
--	--

6§ Upplag

Med plats för upplag avses i dessa föreskrifter plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av massor m.m. som kan vara förorenade. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är inte att betrakta som upplag.

Med avverkningssäsong avses i dessa föreskrifter tiden mellan knoppsprickning ett år till nästa års knoppsprickning.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Avfall m.m.	Upplag av avfall eller förorenade massor är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Timmer m.m.	Upplag överstigande en avverknings-säsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning är förbjudet .	Upplag överstigande en avverknings-säsong av bark, flis, spån, timmer och liknande utan tät täckning kräver tillstånd .
Asfalt m.m.	Upplag av asfalt och oljegrus är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Vägsalt	Upplag av vägsalt är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Snö	Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför primär skyddszon är förbjudet .	Upplag av snö med ursprung från trafikerade ytor utanför sekundär skyddszon är förbjudet .

7§ Vägar och järnvägar

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Väg	Nyanläggning av enskild väg kräver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Underhåll	Belägningsarbete och andra förbättringsarbeten på väg, på en total yta av 50 m ² eller mer, kräver anmälan . Underhåll av järnväg kräver anmälan .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Damm-bindning	Användning av spillolja, eller därmed liknande produkter, som dammbindningsmedel är förbjudet .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Vägsalt	Spridning av vägsalt kräver anmälan.	Samma föreskrift som i primär skyddszon.

8§ Tåktverksamhet och andra markarbeten

Med större schaktningsarbete menas sänkning av markytan på ett utstakat område för större anläggningsarbeten än grundläggning av en enskild villa. Schaktningsarbeten i samband med ledningsarbete och mindre underhållsarbete för väg, VA, fjärrvärme eller liknande ändamål omfattas inte av begreppet.

Med materialtåkt avses här tåkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Schaktning	Större schaktnings- eller grävningensarbeten kråver tillstånd .	Samma föreskrift som i primär skyddszon.
Materialtåkt	Materialtåkt är förbjudet .	Materialtåkt kråver tillstånd .
Pålning	Pålning kråver tillstånd .	Samma som primär skyddszon.
Spontning	Spontning kråver tillstånd .	Samma som primär skyddszon.
Återfyllning	Återfyllning med förorenade massor är förbjudet .	Samma som primär skyddszon.

9§ Energianläggningar och vattenutvinning

	Primär skyddszon	Sekundär skyddszon
Lagring och utvinning av energi	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg eller vatten är förbjuden . Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från mark kråver tillstånd .	Ny anläggning för lagring eller utvinning av värmeenergi eller kyla från berg, mark eller vatten kråver tillstånd .
Utvinning av vatten	Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark är förbjudet .	Ny anläggning för uttag av vatten från berg och mark kråver tillstånd .

10§ Skyltning

Vid väggråns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska sättas upp skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Tekniska förvaltningen i Vara kommun ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar.

Dår petroleumprodukter hanteras, ska skylt uppsåttas som erinar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av Tekniska förvaltningen i Vara kommun, men monteras av fastighetsågaren i omedelbar närhet av påfyllningsstållet.

11§ Allmänna bestämmelser

Tillstånd enligt dessa skyddsföreskrifter krävs inte om verksamheten tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt Miljöbalkens 9 kap. (miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd), 11 kap. (vattenverksamhet) eller 12 kap. (jordbruk och annan verksamhet) eller förordning utfärdad med stöd av Miljöbalken.

Detta gäller endast om skyddsföreskrifterna är reglerade i tillståndet. I annat fall ska tillstånd sökas enligt skyddsföreskrifterna.

Den kommunala nämnden för miljöfrågor är tillsynsmyndighet. Tillsynen inom vattenskyddsområdet utförs av Miljö- och byggnadsförvaltningen i Vara kommun.

Undantag från dessa föreskrifter kan, om särskilda skäl föreligger, medges av den kommunala nämnden för miljöfrågor. Dispens från föreskrifterna kan endast medges under förutsättning att åtgärderna är förenliga med föreskrifternas syfte.

Inträffade olyckor, spill och läckage inom vattenskyddsområdet som kan medföra risk för yt- eller grundvattenförorening ska omedelbart rapporteras till räddningstjänsten på telefonnummer 112.

BILAGA A:

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR I ANSLUTNING TILL SKYDDSFÖRESKRIFTERNA

Mål

Vattenskydd enligt miljöbalken syftar ytterst till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl. Mark- och vattenområden ska användas för lämpligaste ändamål där användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning ska ges företräde. Vid en avvägning mellan konkurrerande intressen ska det ändamål som på lämpligaste sätt främjar god hushållning prioriteras.

Syfte

Syftet med dessa föreskrifter är att säkerställa ett tillräckligt skydd för Helås vattentäkt, både på kort sikt och på mycket lång sikt. Vattnets kvalitet ska bibehållas eller förbättras. Vattenförekomsten ska skyddas mot skador och olägenheter som kan orsakas av föroreningar eller annan påverkan, så att vattnet efter normalt reningsförfarande kan användas för dricksvattenförsörjning.

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler

I miljöbalkens 2 kap finns allmänna hänsynsregler som bland annat innebär att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till åtgärdens eller verksamhetens art och omfattning för att skydda hälsa och miljö mot skada och olägenhet. Dessutom ska densamma utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva sådan verksamhet eller vidtaga sådana åtgärder i vatten eller på land som kan skada vattentillgången, skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, tåla de begränsningar av verksamheten och iaktta de försiktighetsmått i övrigt som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skadan.

Ikraftträdande

Skyddsföreskrifterna ska gälla från den tidpunkt vattenskyddsområdet fastställs. Enligt 7 kap 22 § miljöbalken ska skyddsföreskrifterna gälla från denna tidpunkt även om de överklagas.

För befintliga anläggningar och verksamheter träder föreliggande föreskrifter i kraft senast på dagen två år efter skyddsföreskrifternas fastställande, bortsett från där gällande lagstiftning finns och om inget annat meddelas av den kommunala miljönämnden. Därefter får verksamhet som omfattas av förbud inte bedrivas. Verksamhet som omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt får bedrivas endast om den som bedriver verksamheten senast på dagen två år efter ikraftträdandet lämnat in en ansökan om tillstånd respektive gjort en anmälan till den kommunala miljönämnden i Vara kommun.

Påföljd

Överträdelse av skyddsföreskrifter kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 8 § miljöbalken (1998:808).

Beredskap

Beredskapsplan för sanering vid akut föroreningsrisk bör upprättas av vattentäktens huvudman senast två år efter att dessa föreskrifter fastställts.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill, läckage, som utgör risk för vattenförorening ska omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet. Anmälan ska göras till den kommunala räddningstjänsten på telefonnummer 112, den kommunala Miljö- och byggnadsförvaltningen samt till vattentäktens huvudman, Vara kommun, vattenverksamheten.

Ersättning

Eventuell ersättning för intrång i pågående markanvändning m.m., regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. De föreslagna föreskrifterna riktar sig mot åtgärder som kan antas förorena vattentillgången. Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet kan ha rätt till ersättning om föreskrift för vattenskyddsområde innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras. Detsamma gäller om mark tas i anspråk. Talan om ersättning eller inlösen förs i miljödomstolen enligt 31 kap miljöbalken.

Tillsynsmyndighet

Vattenskyddsområdet och skyddsföreskrifterna fastställs av Kommunfullmäktige i Vara kommun. Den kommunala nämnden för miljöfrågor i Vara kommun är därmed tillsynsmyndighet för vattenskyddsområdet.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordningar, som fastställts efter beslutsdatum och som utökar skyldigheterna för sakägare inom här aktuellt skyddsområde, gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Skyltning

Vid väggräns till skyddsområdet och invid vägar som passerar genom området ska finnas skyltar som utmärker vattenskyddsområdet. Kommunen ansvarar för att vattenskyddsområdet utmärks med skyltar. Uppsättning av skyltar ska ske i samråd med väghållare. Skyltar om vattenskyddsområdet ska finnas där det finns möjlighet att sjösätta båtar eller köra ut på sjön med t.ex. snöskoter.

Där petroleumprodukter eller andra för vattnet skadliga ämnen hanteras, ska skylt uppsättas som erinrar om vattenskyddsområdets existens. Skyltarna tillhandahålls av Vara kommun men bekostas av verksamhetsutövaren. Skylt ska monteras av verksamhetsutövaren i omedelbar närhet till påfyllningsstället.

Tillstånd

I de fall tillstånd krävs enligt dessa föreskrifter får sådant medges av den kommunala miljönämnden. Tillstånd kan bli förknippat med villkor.

Dispensmöjligheter

Dispens från dessa föreskrifter kan, om särskilda skäl föreligger, medges av den kommunala miljönämnden.

Vattentäktsverksamhet

Föreskrifterna utgör inte hinder mot den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för vattentäktsverksamhetens bedrivande.

Hur man överklagar beslutet

Dessa föreskrifter gäller omedelbart även om de överklagas (7 kap 22 §, 7 kap 30§ MB).

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen. Överklagandet ska ha inkommit till kommunen (beslutsmyndigheten) senast tre veckor efter det att beslutet kungjorts sista gången i ortstidning.

BILAGA B:

ZONINDELNING AV VATTENSKYDDSSOMRÅDET

Helås vattenskyddsområde är indelat i tre skyddszoner – primär och sekundär skyddszon, samt en vattentäktszon enligt nedan beskrivna kriterier, vilka baseras på Naturvårdsverkets handbok om vattenskyddsområde 2003:6. Skyddsföreskrifterna hänvisar till dessa skyddszoner.

Vattentäktszon

Syftet med vattentäktszonen är att säkra ett effektivt närskydd för en vattentäkt.

Primär skyddszon

Syftet med den primära skyddszonen är att skapa rådrum vid händelse av akut förorening. Den primära skyddszonen avgränsas på sådant sätt att riskerna för akut förorening genom olyckshändelser minimeras. En akut förorening ska hinna upptäckas i tid och åtgärder vidtas innan föroreningen hinner nå råvattenintaget.

Sekundär skyddszon

Syftet med den sekundära skyddszonen är att bibehålla en hög grundvattenkvalitet eller att förbättra kvaliteten.

BILAGA C:

DEFINITIONER AV BEGREPP

Avfall

Avfall definieras enligt avfallsförordningen (2001:1063). Hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i särskilda tunnor för regelbunden sophämtning, är enligt dessa föreskrifter inte att betrakta som upplag av avfall. Detta gäller även komposterbart hushållsavfall från enskilt hushåll, vilket läggs i hushållskompost på den egna tomten.

Förorenade massor

Med förorenade massor avses massor från ett *förorenat område eller efterbehandlingsobjekt*, det vill säga från *ett område, en deponi, mark, grundvatten eller sediment som är förorenat och vars föroreningshalter påtagligt överskrider lokal/regional bakgrundshalt*. Vad som avses med förorenade massor kan därför variera mellan olika platser och får avgöras av den kommunala tillsynsmyndigheten.

Grävning

Med större grävningsarbeten avses här att åstadkomma grop i marken för större yta än för ett enfamiljshus. Mindre grävningsarbeten inom tomter samt nyanläggande och underhåll av vatten-, avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar inkluderas ej.

Hantering

Med hantering avses - i enlighet med miljöbalken - en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, användning, omhändertagande, destruktion, konvertering, saluförande, överlåtelse och därmed jämförliga förfaranden.

Kemiskt bekämpningsmedel

Miljöbalken definierar kemiska bekämpningsmedel som kemiska produkter avsedda att förebygga eller motverka att djur, växter eller mikroorganismer förorsakar skada eller olägenhet för människors hälsa eller skada på egendom.

Materialtäkt

Med materialtäkt avses här täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter.

Normalt hushållsbehov

Med normalt hushållsbehov avses här hantering av enstaka förpackningar av de största storlekarna man som enskild konsument kan köpa i detaljhandeln.

Schaktning

Med större schaktningsarbeten menas här sänkning av markytan för större anläggningsarbeten på utstakat område än för grundläggning av ett enfamiljshus. Schaktningsarbete i samband med ledningsarbete, vägunderhåll eller liknande omfattas ej av tillståndsplikt.

Spillvatten

Spillvatten, liksom hushållspillvatten, definieras här som bad-, disk-, tvätt- och klosettwater (Naturvårdsverket 87:6).

Upplag

Med upplag avses här plats på marken eller i vattnet för uppläggning och förvaring av förorenande ämnen, avfall, förorenade massor, massor med okänd miljöstatus eller andra förorenade produkter. Plats på marken för kompostering av hushållsavfall från enskilt hushåll är ej att betrakta som upplag.

Yrkesmässig

Såväl fysiska som juridiska personer kan bedriva yrkesmässig verksamhet. För att någon ska anses yrkesmässigt bedriva viss verksamhet förutsätts att verksamheten har en viss omfattning och varaktighet, samt ett objektivt fastställbart vinstsyfte och är av självständig karaktär. Samtliga av dessa fyra kriterier måste vara uppfyllda för att något ska kunna betraktas som yrkesmässigt. Verksamheten behöver dock inte vara vederbörandes huvudsysselsättning. Kravet på vinstsyfte markerar gränsdragningen mot hobbyverksamhet.

BILAGA D:

GENERELLA BESTÄMMELSER OCH INFORMATION

Här anges exempel på hänvisningar och referat av annan lagstiftning och förordningar som gäller generellt. Dessa restriktioner gäller antingen överallt eller aktiveras av annan lagstiftning då ett vattenskyddsområde inrättas och kan därmed inte anses vara orsakade av skyddsföreskrifterna för ett specifikt vattenskyddsområde. Här återfinns också allmänna rekommendationer och anvisningar för verksamheter inom skyddsområdet som anses vara speciellt viktig. Sammanställningen är inte fullständig, det kan finnas eller kan komma att finnas ytterligare regleringar.

Petroleumprodukter mm.

Inom vattenskyddsområde gäller särskilda bestämmelser vid hantering av brandfarliga vätskor enligt **Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2003:24** med revideringar. Bl.a. gäller krav på sekundärt skydd för nyetablering av cisterner eller lösa behållare som rymmer mer än 250 liter brandfarlig vätska. Det sekundära skyddet ska rymma minst hälften av lagrad vätskevoly, dock minst den största behållarens volym. Detta krav gäller dock inte cisterner i pannrum eller motsvarande i bostadshus som är under regelbunden uppsikt.

Enligt **NFS 2003:24** ska informationsskylt om "vattenskyddsområde" vara uppsatt vid påfyllningsrör för tank inom vattenskyddsområde.

Brandfarliga vätskor (petroleumprodukter) är mycket besvärliga föroreningar i detta sammanhang. Det räcker t ex med en liter dieselolja för att göra en miljon liter vatten odrickbart. Det medför dock ingen hälsorisk att dricka vattnet vid låga halter, även om det luktar och smakar illa. Oljeföroreningar kan bli kvar under mycket lång tid (flera år) i mark och grundvatten.

Tillstånd till hantering av brandfarliga gaser och vätskor föreskrivs i sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÄIFS 1995:3 med revideringar).

Körning i terräng med motordrivna fordon regleras av terrängkörningslagen med tillhörande förordningar (SFS 1975:1313 med revideringar).

Exempel på skyddsåtgärder för regelbunden eller långvarig parkering av arbetsfordon, arbetsmaskiner och tunga fordon är parkering på hårdgjord yta eller användning av yttre skydd i form av en plåt eller tråg som kan samla upp spill eller läckage.

Bekämpningsmedel

Enligt **Naturvårdsverkets föreskrifter SNFS 1997:2** om spridning av kemiska bekämpningsmedel får kemiska bekämpningsmedel inte yrkesmässigt användas utan tillstånd inom vattenskyddsområde. Kommentarer och anvisningar till hur föreskrifterna ska tillämpas finns i Naturvårdsverkets Allmänna råd 97:3 och NFS 2000:7 om regler för spridning av bekämpningsmedel.

Bestämmelser om spridning och annan hantering av kemiska och biologiska bekämpningsmedel finns i Miljöbalken (SFS 1998:808 med revideringar), förordningen om bekämpningsmedel (SFS 1998:947 med revideringar) samt förordningen om biocidprodukter (SFS 2000:338 med revideringar).

Skogsvårdslagen (1979:429 med revideringar) samt Skogsvårdsförordningen (1993:1096 med revideringar) reglerar skogsbruk.

Inom vattenskyddsområde är det särskilt viktigt att skogsvårdsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd till skogsvårdslagen om skyddszoner, hyggen, skador på mark och vatten samt skogsbilvägar (§30) efterlevs. Föryngring av skog bör i första hand ske med naturlig föryngring alternativt med ej kemiskt behandlat plantmaterial. Inom den primära zonen bör dikning och maskinell markberedning undvikas.

Enligt 14 kap. 19 § i Miljöbalken råder generellt förbud mot skogsbesprutning med bekämpningsmedel avsedda för lövsly.

Vid all hantering av bekämpningsmedel ska iakttas vad som gäller enligt 2 kap. Miljöbalken, så att påverkan, eller risk för påverkan, av grund- eller ytvatten inte uppstår.

Extra försiktighet bör iakttas vid användning av kemiska bekämpningsmedel på hårdgjorda eller grusade ytor eller i anslutning till vattenintag, diken, dräneringsbrunnar, eller ytvattendrag.

Växtnäringsämnen, djurhållning m.m.

Vid lagring av stallgödsel ska lagringsutrymmena vara så utformade att avrinning eller läckage till omgivningen inte sker samt vad som i övrigt gäller miljöhänsyn i jordbruket (SFS 1998:915 med revideringar och SVFS 2005:74 med revideringar).

Med hantering av växtnäringsämnen regleras endast människans hantering av gödsel. Avföring från lösgående betesdjur omfattas ej av restriktionen.

Hela Vara kommun är utpekad som nitratkänsligt område, enligt Länsstyrelsen. EU:s nitratdirektiv ställer krav på att medlemsländerna pekar ut områden som är känsliga för nitrat och ställer krav på lagring och spridning av gödsel i de områdena. För jordbrukets del innebär det en reglering av gödselhantering med krav på dokumentation av växtodling, grödornas behov och vilka gödselmedel som används.

Skogsbruk bör följa råden och anvisningarna i Skogsstyrelsens rapport "Skogsbruk vid vatten".

Avledning av avloppsvatten

Det krävs tillstånd enligt miljöbalken att inrätta avloppsanordningar till vilka vattentoaletter ska anslutas. Motsvarande gäller vid anslutning av vattentoalett till befintlig avloppsanordning (SFS 1998:899 med revideringar). Det finns en särskild hänsynsregel när det gäller avloppsvatten i 9 kap. 7 § miljöbalken. Den säger att avloppsvatten ska avledas och renas så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. Befintliga anläggningar ska uppfylla miljöbalkens krav.

Vid utformning och skötsel av enskilda avloppsanläggningar gäller Naturvårdsverkets allmänna råd NFS 2006:7 om små avloppsanordningar för hushålls-spillvatten. Här anges bland annat att den som inrättat eller driver en avloppsanordning bör ha sådan kunskap att anordningen underhålls och sköts så att dess funktion säkerställs. Bedömningen av vilken skyddsnivå som behövs bör göras utifrån naturgivna och andra förutsättningar för området ifråga. Till exempel bör hög skyddsnivå gälla om grundvattentäkter för dricksvatten finns inom anordningens påverkansområde och anordningen kan befaras bidra till olägenheter vad beträffar tillgången till vatten eller vattnets kvalitet i dessa täkter.

Täktverksamhet och andra markarbeten

Täktverksamhet omfattas av miljöbalken 9 kap samt förordningen (1998:804 med revideringar) om täkter och anmälan för samråd.

Materialtäkt såsom grustäkt kräver tillstånd enligt 9 kap § 6 i miljöbalken.

Bortledning av grund- eller ytvatten i samband med täktverksamhet kräver tillstånd enligt 11 kap § 9 i miljöbalken

Vid täktverksamhet ska särskilt risken med spill och läckage från arbetsfordon beaktas. Det åligger täktinnehavaren att tillse att deponering av avfall ej sker i täktområdet. Tillfartsvägar ska så långt som det är möjligt vara avspärrade. Utbrutna områden ska snarast återställas med ett skyddande vegetationstäck.

Energianläggningar och vattenutvinning

Energianläggningar omfattas av Förordning om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen (SFS 2007:846).

Övrig verksamhet

För hantering av för grund- eller ytvattnet skadliga ämnen ska förutom vattenskyddsföreskrifterna iakttas vad som gäller enligt miljöbalken samt Naturvårdsverkets föreskrifter.

Miljöbalken 9 kap. Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:11) om begränsning av utsläpp av flyktiga organiska föreningar förorsakade av användning av organiska lösningsmedel i vissa verksamheter och anläggningar.

Avyttring av överblivna eller utnyttjade läkemedel via avlopp till exempel via spillvatten, hushållsvatten eller annat avloppsvatten kan medföra att oönskade preparat och ämnen når yt- eller grundvatten. Överblivna eller utnyttjade läkemedel ska lämnas till apotek.